

Naročnina listu: ==
Celo leto . . . K 10.—
Pol leta . . . " 5.—
Četrt leta . . . " 2.50
Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ==
Celo leto . . . K 15.—
Posamezne številke
:: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev
od 6redne petivrstice: pri
večkratnih oznanilih velik
::: popust. :::

„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Svetovni ogenj se širi.

Vojska med Rusijo in Turčijo. — Rusko brodovje hotelo zapreti Dardanele z minami. — Turki napadejo rusko brodovje. — Rusi izgubijo več ladij. — V Srednji Galiciji se boj za nas ugodno razvija. — Boj za Černovice. — Avstrijske čete korakajo čez Savo in Drino. — Nemci na francoskem bojišču korakoma napredujejo.

Carinska skupnost z Nemčijo.

Tempora mutantur. Časi se menjaajo, mi z njimi. Ko je prišel čas, da se obnovi nagodba z Ogrsko, vstal je voditelj avstrijskih agrarcev Alfred Simić vitez Hohenblum ter z besedo in tiskom agitiral za gospodarsko ločitev Avstrije od Ogrske. Večine ni našel, nagodba se je obnovila. Sedaj stojimo pred pripravami za obnovev nagodbe z Ogrsko in trgovinskih pogodb z najvažnejšimi evropskimi državami. In vstal je predsednik avstrijske poslanske zbornice dr. Sylvester ter izdal novo geslo: Carinska skupnost z Nemčijo!

Vitez Hohenblum je imel gospodarske razloge za svoj nastop, dr. Sylvester vodijo politični nagibi. To stoji! Gotovo govori tok sedanjega časa za to, da se ustvarjajo velike gospodarsko-politične enote. Toda pri tem se vendar morajo upoštevati tudi državno-politični momenti. Marsikateri avstrijski agrarec ni bil za gospodarsko ločitev Avstrije od Ogrske, ker je smatral tako ločitev za prvi korak do politične in armadne ločitve, za razcepitev avstro-ogrške države do personalne unije (skupna le vladarska hiša) in uničenje Avstro-Ogrske kot velesile. Tudi naša vseslovenska ljudska stranka je nagodbo presojala s tega višjega vidika in glasovala za njo!

Sedaj govori in piše dr. Sylvester za carinsko unijo z Nemčijo. Slovensko časopisje še do danes o tem Sylvestrovem početju ni izreklo svoje sodbje. Češko časopisje je predlog Sylvestrov unisono odklonilo. Tudi nam Slovencem je treba v tem oziru jasne poglobla, da se bo pri končnem presojanju Sylvestrovih načrtov lahko računilo tudi z našim mnenjem, z mnenjem naroda, ki vsled svojega sosedstva na morje in Balkan pride gotovo tudi v tako važnem vprašanju v poštev.

Recimo, carinska unija z Nemčijo je postala že dejstvo, Avstrija in Nemčija sta eno gospodarsko ozemlje. Sklepati je treba z državami, ki tvorijo za-se eno gospodarsko ozemlje, trgovinske pogodbe. Kedo

bo jih sklepal? Nemčija in Avstrija sta ustavni državi, v katerih se ljudstvo skupno z vladarjem udeležuje postavodajalstva. Vsled tega bi bilo treba za sklepanje trgovinskih pogodb skupnega postavodajalnega torišča, imenujmo ga avstrijsko-nemški državni zbor.

In sedaj zamislimo razvoj, ki bi nastal vsled carinske skupnosti z Nemčijo v ustavnem življenju, še za en korak dalje. Kdo naj potrdi od avstrijsko-nemškega državnega zbora sklenjeno trgovinsko postavo? Ali avstrijski cesar? Ali nemški cesar? Da ustava ne more obema vladarjema za vse slučaje ustvariti enake pravice, je jasno. Vsak avstrijski domoljub, ki ni veleizdajalec, mora reči, da mora imeti avstrijski cesar najvišjo pravico potrjevanja. Potem pa mu je podrejen nemški cesar. Ali bo Nemčija to hotela? Ne! Torej bi bilo samo nasprotno izpeljivo!

Misel, da se ustvari skupna carinska zveza z Nemčijo, je torej za veličanstvo Habsburžanov in za neomejeno samostojnost avstro-ogrške države nevarna, žaljiva, naravnost veleizdajalska. In kakor smo mi Slovenci bili proti gospodarski ločitvi Avstrije in Ogrske, pred vsem da ohranimo našo državo kot velesilo in si ohranimo mogočno armado, ravno tako bomo ne samo z besedo, ampak tudi z zadnjo kapljo krvi, ako bi bilo treba, branili nedotaknjene najvišje vladarske pravice Habsburžanov, s katerimi nas veže skoro tisočletna zgodovina kakor otroke na svoje očete, branili tudi popolno in nedotaknjeno neodvisnost naše Avstrije, za katero se naši mladeniči in moške borijo sedaj kakor vselej na bojiščih z junaško požrtvovalnostjo. Kot pametni in razsodni ljudje cenimo in spoštujemo sedaj Nemčijo kot zaveznika v velikanski svetovni borbi, ni nas prevzel narodni šovinizem, da bi izgubili jasen pogled in trezno sodbo, toda nad vse nam je neodvisna Avstrija, nad vse so nam neomejene vladarske pravice Habsburžanov.

V svesti si smo, da smo govorili v imenu vsega državi in cesarju zvestega slovenskega in hrvatskega ljudstva.

Vojska med Rusijo in Turčijo.

Maribor, 2. novembra.

V četrtek, dne 29. oktobra, je bil prvi spopad na morju med Rusijo in Turčijo. Ruski torpedni čolni so hoteli preprečiti, da ne bi turško brodovje odplulo iz Bospora. V boju, ki se je razvil, so Rusi izgubili eno ladjo za polaganje min in eden torpedni rušilec. Ob enem je isti dan neka turška križarka obstreljevala rusko mesto Feodosija, tudi Teodozija imenovano, turška križarka „Hamidie“ pa se je pojavila pred mestom Nowo-Rossijsk in potem odplula, ne da bi ga obstreljevala. Tudi rusko bojno pristanišče Sebastopol so turške ladje z uspehom obstreljevale. Kocka je že torej padla tudi med Rusijo in Turčijo.

Da bo Turčija posegla v sedanjo vojsko, se je že delj časa pričakovalo. Že pred 6 tedni je Turčija odredila splošno mobilizacijo svoje armade. Angleži in Rusi tega koraka Turčije najbrž niso smatrali resnega, temveč so kakor nalašč izzivali Turčijo. Anglija je zaplenila dva turška drednauta, ki sta bila v angleških ladjedelnicah izgotovljena za Turčijo, Rusija pa je pošiljala svoje črnomoško bojno brodovje na prežo pred Bospor in Carigrad.

Trojni sporazum je bil že zavoljo tega nevoljen na Turčijo, ker je kupila dve nemški bojni ladji „Goeben“ in „Breslau.“ Pa Turčija se je malo zmečila kakor za angleške in francoske opomine, tako tudi za ruske grožnje. Čutila se je celo toliko samostojno in močno, da je zaprla morsko ožino Dardanele z gostimi minami ter je tako preprečila vsem ladjam, bodisi bojnim, bodisi trgovskim, prevoz skozi Dardanele. Najbolj občutno je bila vsled tega prizadeta.

Drugo jutro se podamo zopet h gospodu konzulu, kakor nam je prejšnji večer rekel. Z nami je bila tudi neka gospa z Nemškega. Ko pridemo tja, pa nam napravi gospod konzul potne liste za Italijo ter nam odvzame listke od ladje. Rekel je, da bode pisal v Rim na parobrodno društvo radi plačane vožnje in ako dobi denar, ga pošlje na Dunaj, odkoder se bo poslal v Maribor. Ko gospod konzul vpraša, če imamo dovolj denarja za železnico, se naša nemška gospa spremljevalka takoj oglasi ter nam ponudi 10 L, to je 250 K. Hvaležno smo jih vzele ter ji vrnile tri lire, ker nismo vsega rabile. Rekla je: „Ako bodem denar rabila, pošljem naslov v Maribor; ako pa ga ne bodem takoj rabila, se oglašim pri s. prednici, ko se vrnem v Aleksandrijo.“ Dobri gospod konzul pa pošlje na ladjo svojega služabnika, da nam preskrbi popravo zabojev, ker so nam jih pri premetavanju zelo pokvarili. Ko je bilo vse v redu, nam jih pošlje na kolodvor.

Me smo šle na brzovlak ob 5. uri popoldne. Vozile smo se celo noč in prišle drugo jutro ob 11. uri v Bologno. Tam smo čakale na zvezo do 3. ure popoldne. Nato smo se odpeljale naprej ter prišle na drugo noč ob 11. uri v Videm (Udine). Tam smo v čakalnici prebedele noč in ob 8. uri zjutraj odpotovali v Kormin. Na italijanski meji je bilo vse črno od nastavljenih italijanskih vojakov. Ob 10. uri dopoldne 4. oktobra smo prišle v Gorico. Tam smo pri naših sestrah prenočile in drugo jutro odpotovali v Tomaj. Tam smo ostale do sobote. V soboto smo šle zopet na vlak in se peljale v Maribor.

V Aleksandriji so ostale štiri sestre: s. Metodija, s. Vilhelmina, s. Arhangela in s. Marijana.

LISTEK.

Mariborske šolske sestre zapustile Aleksandrijo.

(Pripoveduje č. šolska sestra iz Aleksandrije.)

Dan 28. septembra, ki nam je bil odločen za potovanje, se je približal. Domači kočijaž je pripravil voz in s. prednica so šli z nami do ladje, na njo pa niso smeli, ker so bili Avstrijci in niso imeli posebnega dovoljenja. Nam peterim sestram, s. Ernestini, s. Eberhardi, s. Eufemiji, s. Marceli in s. Marcelini pa se je dovolilo, da smo si smele ogledati kabine in potem še enkrat izstopiti, dokler ni bil čas za odhod. Ladja je bila italijanska, „Sicilijska“ po imenu. Ob ¼4. uri smo se še enkrat od znanih poslovili, potem pa odpluli od obrežja. Prvi dan je bila vožnja krasna, a potem je začela ladja pluti počasneje. Na vprašanje, zakaj tako, so odgovorili, da je preveč močan veter. Seveda smo verjeli. Tretji dan pa naredi ladja v sredi morja velik krog; najbrž so zapazili kakšno mino. Četrti dan popoldne, že blizu grških otokov, pa obstoji ladja. Da bi popotniki tega ne opazili, so prihiteli od vseh strani pomorski častniki ter se začeli z nami prav prijazno razgovarjati. S. Eberharda vseeno prva zapazi, da stojimo ter me opozori na to. Grem k nekemu italijanskemu duhovniku, ki je potoval z nami, ter ga vprašam, Pravi mi, da sta se prikazalana ladjo dva zrakoplova in da opazujeta ladjo. Kmalu nato pa potegnejo itali-

jansko zastavo na vrh in ladja se je zopet smela pomikati naprej.

Zvečer je bil gospod kapitan pri večerji zelo prijazen. Pravil nam je, da dobivajo vsako noč nova brzovarna poročila. Ista so zelo neugodna. Iz njegovih obnašanj se je razvidelo, da zdaj in zdaj pričakuje kakšen spopad na morju. Ladja je večkrat morala kreniti s prave poti. Tako je bilo ves čas. Sedmi dan dopoldne pa se naenkrat prikažejo 3 bojne francoske ladje. Vse je prihitelo na krov ter pričakovalo, kaj da bo. Ladje nas dohitijo ter krenejo v strašni naglici na drugo stran. Opoldne pri kosilu je gospod kapitan rekel: „Mogoče, da pridemo v Brindisi danes. Ko pa tja pridemo, Vas čakajo veliki križi.“ Mislili smo, da se šali. Ob 4. uri se res že približamo mestu Brindisi in ladja se ustavi v luki. Nato pride gospod kapitan ter nam naznani, da naj se izkrcamo, ker ladja ne more naprej radi v morju položenih in raztresenih min. (V Aleksandriji je bila še vožnja določena do Benetk in smo tudi do tje plačale vozne listke.) Par dni preje so se na teh minah razbili trije čolni. Na vprašanje, kdo je postavil mine, nam rečejo, da Avstrijci. Ko so se pripele stopnice, nam pomečejo vse naše zaboje iz ladje. Kako sedaj naprej? Gremo na agencijo, ter prosimo, ako bi se nam vrnil denar, ker smo imele pot plačano do Benetk. Reko se nam je, da ga nimajo. Nato se podamo h gospodu konzulu ter mu razložimo vse. Veliko sočutje je imel z nami. Takoj se je napravil ter šel sam za nas govorit na agencijo. A brezuspešno. Tisto noč se nam je dovolilo, da smemo spati še na ladji. Tako smo tudi storile.

deta Rusija. Ruske ladje ne morejo sedaj nikjer na odprto morje. V Severnem morju prežijo na nje nemške ladje, in sedaj še niti rusko črnomoško trgovsko brodovje ne sme skozi Dardanele. Trojni sporazum je svojo nevoljo nad Turčijo kazal s tem, da je rusko brodovje križarilo pred Bosporom, angleško in francosko pa pred Darđanelami.

Za sedaj je Turčija napravila konec ruskemu križarjenju pred Bosporom. Turški topovi so zagromeli težko pridržani gnev nad stoletnim ruskim sovražnikom proti ruskim ladjam in ruskim mestom. — Ali se bodo začete sovražnosti tudi nadaljevale? — Angleška in francoska diplomacija dela na vso moč, da ne bi Turčija kot zaveznica Nemčije in Avstrije posegla v svetovno vojsko. Anglija in Francoska se namreč upravičeno bojita, da bi se, če Turčija dvigne bojno zastavo, z njo tudi dvignili mohamedanci v Afriki in Aziji proti svojim evropskim tlačiteljem. In pred sveto vojsko vesoljnega Izlama bi zatrepetala tudi prekanjena Anglija in domišljava Francija.

A tudi ves Balkan bi se razvrstil v bojne črte, ako se Turčija in Rusija spoprime. Najprej bi menda posegla Grčija za orožje proti Turčiji, ker ima ž njo še poravnati račun zaradi Egejskih otokov. Bolgarija gotovo ne bo nastopila naravnost proti Rusiji, ampak bo čakala, kaj storita Grčija in Rumunija. Z Grčijo ima še račun radi Makedonije, z Rumunijo pa zaradi Dobrudče. S Turčijo je sklenila Bolgarija prijateljsko zvezo, torej se med seboj ne bosta ovirali v svojih nastopih. Rumunija se še vedno ni odločila, ali bi stopila na stran trozveze, ali trosporazuma, ali pa bi res ostala nevtralna.

Turška ladja obstreljuje rusko mesto Feodošijo.

Petrograd, 30. oktobra.

Petrograjska brzojavna pisarna poroča, z dne 29. oktobra:

Danes (četrtrek) med 9% in 10% uro dopoldne je neka turška križarica s tremi dimniki v Feodošiji obstreljevala koledvor in mesto in poškodovala stolnico, grško cerkev, žitnice v pristanišču, kakor tudi pomolje. En vojak je bil ranjen. Poslopje podružnice ruske banke za zunanjo trgovino je pričelo goreti. Ob 11. uri je križarica odplula proti jugozahodu. (Ta brzojav je došel iz Petrograda preko Berlina.) (Feodošija je pristaniško mesto na izhodni strani polotoka Krim v Črnem morju. Mesto ima 16.657 prebivalcev.)

„Hamidie“ pred ruskim mestom Nowo-Rossiisk.

V Nowo-Rossiisk je priplula turška križarica „Hamidie“ in pozvala mesto, naj se preda in izroči državno last, z grožnjo, da bo v slučaju odklonitve mesto bombardirala. Turški konzul in njegovi uradniki so bili aretirani. Križarica je potem zopet odplula.

(Nowo-Rossiisk je mesto na meji med evropsko in azijsko Rusijo ob Črnem morju ter šteje 16.208 prebivalcev.)

Dve ruski ladji se potopili.

Carigrad, 29. oktobra zvečer.

Po zanesljivih poročilih, ki so došla v Carigrad, je danes dopoldne rusko črnomoško brodovje napadlo turške vojne ladje. Razvil se je boj, v katerem se je turški ladjam posrečilo, da so potopile rusko ladjo za polaganje min in ruskega torpednega rušilca. Turki so tudi odvzeli Rusom neki premogovni parnik, na katerem je bilo 13 častnikov in 87 mož.

Rusko mesto Sebastopol so Turki z uspehom obstreljevali.

Berolin, 30. oktobra.

Iz Carigrada je došlo uradno poročilo, da so hoteli nekateri ruski torpedni čolni preprečiti, da ne bi odplule turške bojne ladje iz Bospora (morska ožina pri Carigradu) v Črno morje. Turške ladje so začele streljati in so s tem dosegle, da sta se dve ruski bojni ladji potopili. Turki so ujeli čez 30 ruskih mornarjev. Na turški strani ni prav nobenih izgub.

Mesto Sebastopol je važno bojno pristanišče na južno-zahodni obali polotoka Krim (v Črnem morju). Sebastopol šteje 50.000 prebivalcev. Mesto je posebno znano izza krimske vojske leta 1854-55, ko sta se Francija in Anglija skupno borili zoper Rusijo.

Turki se posvetujejo.

Danes (četrtrek) popoldne je imel turški ministrski svet pod predsedstvom velikega vezirja izredno sejo. Domneva se, da so se v tej seji rešila zelo važna vprašanja glede vojske z Rusijo.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, dne 2. novembra.

Na Rusko-Poljskem, posebno na zahodni strani Varšave in na južno-zahodni strani trdnjave Ivango-

rod Rusi sicer polagoma, a vstrajno prodirajo. Do danes še ni prišlo do kakšnega večjega boja.

Zavezni armadi (avstrijska in nemška) se še razvrščata v svojih novih postojankah. V Srednji Galiciji, posebno na spodnjem toku reke San in južno-izhodno od Przemysla, so skušale sovražne čete odvzeti našim pridobljene postojanke. Rusi so na celi črti vrgli izredno močne oddelke v boj. A sovražni napadi so se izjalovili. Sovražnik ima velike izgube. Višine na severoizhodni strani mesta Turka, ki so jih Avstrijci v četrtek, dne 29. oktobra zasedli, so še v naši lasti.

Rusi vrženi nazaj.

Dunaj, 30. oktobra opoldne.

Avstrijski generalni štab uradno razglasa:

Na Rusko-Poljskem tudi včeraj ni bilo bojev.

Ob spodnjem toku reke San, južno od mesteca Nisko, so bile ruske čete, ki so prekoračile reko, po vročem boju premagane in vržene nazaj.

Pri mestu Stry-Sambor so avstrijski topničarji razstrelili rusko zalogo streliva. Rusi so napadali višine zahodno od Sambora, pa so bili odbiti.

V prostoru severoizhodno od mesta Turka so naše napadajoče čete zavzele več važnih višin, katere je moral sovražnik v divjem begu zapustiti. — Naši črnovojniški oddelki so v teh bojih ujeli mnogo Rusov.

Naš uspeh pri Kutju.

Dunaj, 31. oktobra.

Iz avstrijskega generalnega štaba je izšlo v soboto, dne 31. oktobra opoldne sledeče uradno poročilo:

Ob gališko-bukovinski meji, na severni strani mesta Kutj (zahodno od Černovice) so naše čete včeraj potolkle rusko kolono, ki je bila sestavljena iz vseh vrst orožja.

V Srednji Galiciji so Avstrijci obdržali postojanke, ki so jih severoizhodno od mesta Turka odvzeli Rusom. Istotako so ostale v naših rokah tudi postojanke pri Starem Samborju, na izhodni strani od Przemysla in ob spodnjem toku reke San.

Rusi so pri mestu Nisko, ki leži na levem bregu reke San blizu mesta Zaczecze, napadli naše postojanke, a so bili odbiti. Pri Niskem, kakor tudi pri mestih Skole in Stry-Sambor so naši ujeli več stotin Rusov.

Na Rusko-Poljskem, to je ob reki Visli, tudi včeraj ni bilo bojev.

73 828 vojnih ujetnikov na Avstrijskem.

Z Dunaja se dne 30. oktobra uradno poroča, da je dne 28. oktobra znašalo število ujetnikov v Avstriji 649 častnikov in 73.179 mož. V teh številkah še niso obseženi oni vojni ujetniki na obeh avstrijskih bojiščih (gališkem in srbskem), katere so ujeli naši v bojih zadnjih tednov.

General Russkij, poveljnik glavne ruske armade.

Berolin, 29. oktobra.

Velika ruska glavna armada se je združila ob Visli med Varšavo in Ivangorodom. Po poročilu lista „Narodni Browne“ je bil imenovan general Russkij za poveljnika glavne armade.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 2. novembra.

Avstrijske čete, ki so udrle v srbsko pokrajino Mačva, so došle že blizu Metkoviča in Bogatiča, ki ležita na severni strani železnice Loznica—Šabac. Srbi so se umaknili v svoje dobro utrjene postojanke pri Kitogu, ki leži zahodno, tik ob Bogatiču. Del naših čet je tudi pri Jarku nad Lešnico ter pri Črni bari prekoračil Drino in zasedel zopet več važnih srbskih postojank. Dne 22. oktobra so Srbi obstreljevali tudi mesto Pančevo, ki leži ob Donavi na ogrskem ozemlju severno-izhodno od Belgrada. Srbske kroglice niso napravile posebne škode.

V Srbijo!

Budimpešta, 30. oktobra.

Tukajšnji listi poročajo: Naše čete, ki so pri Mitrovici prekoračile Savo, so pričele napadati, pri Gluščih, krepko podpirane od čet, ki so prekoračile reko Drino pri Jarku, tako, da je bila srbska brigada primorana, se umakniti proti Metkoviču in Bogatiču. Naše čete so se nato utrdile na poti iz Gluščev v Bogatič, med tem ko so se Srbi skrili v betonska skrivališča. Naše postojanke so tako močne, da moramo popolnoma lahko odbiti poskuse Srbov, predreti našo bojno črto.

Mesto Bogatič leži kakih 20, Metkovič 15 km južno od Mitrovice v srbski pokrajini Mačva (med Drino in Savo). Oba kraja ležita nekaj kilometrov severno ob železniški progi, ki vodi iz Loznice preko Lešnice ob Drini v Šabac ob Savi.

Srbi in Črnogorci priznavajo svoje poraze.

Bukarešta, 29. oktobra.

Med tem, ko so dosedaj iz Niša in Cetinja poročali vsak dan o velikih zmagah nad Avstrijci, pa

priznava sedaj naenkrat uradno poročilo poraz Srbov v Bosni. V dotičnem poročilu se zatrjuje, da so bili Avstrijci v velikanski premoči. Pred tako velikansko premočjo, tako nadaljuje omenjeno uradno poročilo, so se morale srbske in črnogorske čete seveda umakniti, ker so morale vselej zasledovati najvažnejši strateški (vojaški) namen, vselej vznemirjati sovražnika, ga utruditi, in oslabiliti ter mu kolikor le mogoče veliko število čet odcepiti, da bi bile na ta način olajšane vojne operacije združenih Črnogorcev in Srbov.

Nemško-rusko bojišče.

Iz izhodne Prusije v Rusijo.

Berolin, 29. oktobra.

Veliki nemški glavni stan, dne 29. oktobra dopoldne:

Na severoizhodnem bojišču napreduje ofenziva naših čet. Tekom zadnjih treh tednov je bilo ujetih tukaj 13.000 Rusov in uplenjenih 30 topov in 39 strojnih pušk.

Še ni odločitve.

Berolin, dne 31. oktobra.

Poročilo vrhovnega armadnega poveljstva:

Boj na severno-vzhodnem bojišču še ni prispel do odločitve.

Zahodno od Varšave sledijo Rusi le polagoma našim četam, ki se razvrščajo.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, dne 2. novembra.

Kakor nam svedoči uradna poročila, Nemci na francoskem bojišču polagoma, korak za korakom napredujejo. Francoski odpor je močan in dobro organiziran. Posebno srditi pa so spopadi ob severni morski obali. Tudi tukaj napredujejo Nemci korakoma ter si osvajajo nove kraje.

Nemško poročilo z bojišč.

Berolin, 30. oktobra.

Iz velikega vojnega stana z dne 30. oktobra t. l. predpoldne se poroča:

Nemške čete so uspešno nadaljevale napade južno od Nieuporta in izhodno od Ypresa. Zaplenile so osem strojnih pušk ter ujele 200 Angležev.

V gorovju Argonnen so zavzele nemške čete večje število sovražnih opirališč.

Severno-zahodno od trdnjave Verdun je bil napad Francozov odbit.

Sicer pa je na zahodnem in izhodnem bojišču položaj nespremenjen.

Anglija zaprla izliv reke Themse.

Frankobrod, 29. oktobra.

„Frankfurter Zeitung“ javlja, da je Anglija zaprla z minami izliv reke Themse, da zavaruje uhod sovražnih vojnih ladij pred London.

Iz te varnostne odredbe Angležev se razvidi, da se Anglija prav resno boji za svoje glavno mesto London; poseben strah ji povzročajo nemški podmorski čolni, ki so trepet ponosne angleške vojne mornarice.

Poročilo o nadaljnjih bojih.

Berolin, dne 31. oktobra.

Poročilo vrhovnega armadnega vodstva:

Naša armada je zavzela včeraj v Belgiji Ramscapelle in Bixchote. Tudi napad na Ypres napreduje. Sandvoorde, grad Hollebeke in Wandbeke, so bili zavzeti z naskokom. Tudi dalje proti jugu smo napredovali.

Izhodno od Soissons smo istotako napadli sovražnika in ga tekom dneva pregnali iz več močno utrjenih postojank severno od Vaillyja. Popoldne smo nato naskakovali Vailly in pregnali sovražnika s težkimi izgubami preko Aisne. Ujeli smo pri tej priliki 1000 mož in uplenili 2 strojni puški.

V Argonskem lesu kakor tudi zapadno od Verduna in severno od Toula, so se ponovni sovražni napadi s težkimi izgubami ponesrečili.

Krvavi boji za Dixmuiden.

Haag, 29. oktobra.

Amsterdamski „Telegraaf“ poroča, da prekašajo boji za Dixmuiden glede srčnosti in žrtv še celo boje, ki so se bili ob reki Maas. Nemške granate iz Ostenda in Nieuporta mečejo neprestano smrt in pogin v vrste Angležev. Na stotine angleških vojakov je utonilo. Žrtve na obeh straneh so naravnost nečuvne, toda neprestano posegajo v boje nove čete. Bojev ob morski obali še ne bo takoj kmalu konec. Število ranjencev, katere prevažajo v avtomobilih z bojišč, je zelo veliko. Vse šole, semenišča in samostani so spremenjeni v vojaške bolnišnice.

Nemci zavzeli Dixmuiden.

Kolin, 30. oktobra.

Iz Ostenda se poroča: Utrdbe pri Dixmuidenu so spremenjene v razvaline. Nemci so neprestano naskakovali z bajoneti. Boj na nož je bil tako srdit, da so Nemci zavzeli v torek, dne 27. oktobra neverjetno močno utrjene postojanke Belgijcev in Francozov. Izgube Nemcev so bile velike. Ko so nato ukorakale nemške čete v porušeno mesto, so še ujele dve sto francoskih in belgijskih vojakov.

Nemci zasedli Turnhout.

Haag, 31. oktobra.

Nemci so zasedli dne 30. oktobra Turnhout. To mestce leži izhodno od Dixmuidena ob železniški progi, ki pelje v Ostende in je oddaljeno 20 km od morskega obrežja.

Dünkirchen pred obleganjem.

Frankobrod, 30. oktobra.

„Frankfurter Zeitung“ poroča: Dünkirchen se pripravlja na obleganje. Vse prebivalstvo, ki ni sposobno za orožje, mora zapustiti trdnjavo. V slučaju prodiranja Nemcev pred Dünkirchen bodo prearili vse morske jezove in vsa okolica pred trdnjavo bo pod vodo. Le tri kilometre širok pas pred trdnjavo se ne bo nahajal pod vodo. Kakor se zatrjuje, bi trebalo daljšega obleganja, predno Nemci užugajo to trdnjavo.

Boji ob severno-francoski morski obali.

Rotterdam, 31. oktobra.

Srditi boji ob severno-francoski morski obali se nadaljujejo. Angleške bojne ladje obstreljujejo nemške postojanke. Napadi in protinapadi se menjajo. Angleško-belgijsko-francoske čete so zavarovale svoje levo krilo na ta način, da so napeljevale vodo v dolino reke Yser ob njenem spodnjem toku, pri Ypernu so pa ljuto napadle nemške čete, da bi predrle nemško bojno črto. Protinapad Nemcev med Ypernom in morskim obrežjem še traja dalje.

Slika iz srditih bojev ob reki Yser.

Berlin, 29. oktobra.

Poročevalec lista „Times“ opisuje srdite boje ob reki Yser ob severno-francosko-belgijski morski obali sledeče: „Ko se je zmračilo, je potihnilo gromenje topov. Naenkrat se je slišal žvižg in v tem trenutku je bil ves gozd, kojega drevje so polili s petrolejem, v plamenu. Vsa okolica je bila razsvetljena, kakor po dnevu. Stevilne nemške čete so planile iz bližnjega polja, kjer so bile skrite, proti angleškim strelskim jarkom, ki so bili komaj kakih 40 m oddaljeni. Glasovi iz rogov so dali Nemcem znamenje za naskok. Naval in naskok nemških čet je bil grozen, nameravali so namreč Angleže presenetiti. Toda ni se jim posrečilo. Angleži so bili pripravljeni na naskok od strani Nemcev in so jih sprejeli s krogli iz tisoč pušk, ki so pokosile cele vrste Nemcev. Končno se je boril mož proti možu z golim orožjem v roki, goreča drevesa so pa obsevala ta grozen prizor.“

Zrakoplov nad Parizom.

„Frankfurter Zeitung“ poroča: V sredo, dne 28. oktobra, je plov nad Parizom nemški zrakoplov, ki je vrge šest bomb v Pariz. Bombe so usmrtili 8 oseb, veliko oseb je pa bilo ranjenih. Povzročile so tudi na poslopih veliko škode. Francoski zrakoplovci so brezuspešno zasledovali nemški zrakoplov.

Ščit za lovljenje krogel.

„Vossische Zeitung“ poroča iz Zeneve: Glasom francoskih poročil se poslužuje francoska pehota v Argonskem lesu nekoga ščita za lovljenje krogel. — Tudi v ruski armadi se poslužujejo tega obrambnega sredstva.

Nemčija se pripravlja na daljšo vojsko.

Iz Berlina javljajo:

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ priobčuje razsežen članek o najvišjih cenah za živila, iz katerega je spoznati, da tem najvišjim cenam ni morda namen, da bi odvrnile grozečo bedo, ampak da jim je namen zagotovljenja za vsako možnost. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ pravi, da se treba za časa pripraviti na to, da bo sedanja vojna trajala preko leta te letine. Pri tem ne smemo računati le do prihodnje letine, ampak, da bomo morali tudi preko te iti v prihodnje leto z zalogami, ki smo jih imeli ob začetku tega žetvenega leta. Ker producira Nemčija prebitek na rži, gre glavna skrb za tem, da se ohrani rezerva pšenice. Množina pšenične moke se mora razširiti. Namelje naj se več pšenične moke. Nadalje naj se pšeničnemu kruhu dodaja 10 odstotkov ržene moke. Krmiljenje živine z ržo se prepoveduje. Najdomestna krmila naj se pripravijo ceneje na razpolago. Žgalnice rži se omeje. Dalje naj se ržena moka množi z dodajanjem moke iz krompirjevih produktov. Prirede naj se številne sušilnice krompirja. Na ta način bo zopet na razpolago do pol milijona ton krompirjevih kosmov in krompirjeve valjčne moke.

Najvišje cene se določijo za pšenico, rž, krompir in ječmen, ne pa za oves. Najvišje cene iznašajo: za ječmen 205 mark za kraje, ki ga rabijo za krmiljenje; za rž 220 mark, za pšenico 260.50 mark za eno tona.

Rečeni list zaključuje: Da prav presojava položaj, moramo imeti sledeče pred očmi: Imamo dovolj zrna za kruh, da preskrbimo vojsko in ljudstvo do prihodnje letine, moramo pa štediti s svojimi zalogi, da bomo mogli preiti s potrebnimi rezervami v prihodnje leto. Dolžni smo vrlim borečim se bratom, poskrbeti za to, da se po njih izvojevani uspehi izkoristijo vojaško in politično, brez ozira na preskrbo s kruhom v domovini. Mi hočemo vstrajati v vojni ob vseh okoliščinah, dokler si ne izvojujemo gotovosti trajnega miru. Vlada ima zavest, da je v tem vse prebivalstvo edino ž njo ter je uverjena, da bo vse odredbe, ki naj dosežejo ta cilj, razumevalo in jih povspeševalo.

Irci hočejo biti samostojni.

Kodanjski listi poročajo, da se je znani vodja Ircer Redmond razglasil samega sebe za načelnika vlade na Irskem. Redmond je bržčas porabil zadrego, v kateri se sedaj nahaja angleška vlada, da se izvede homerule (samouprava) Irske, ker ne zaupa vladi, ki se tako trdovratno obotavlja izvesti samoupravo dežele.

Skrb za vojake na bojnem polju po zimi.

Prav zgodaj so nastopili letos mrzli dnevi; to nas nujno opominja, da skrbimo s podvojeno vnemo za to, da so naši pridni vojaki po možnosti obvarovani pred nepravilnostmi bližajoče se zime.

Naše prebivalstvo je samo ob sebi prizadevno in požrtvovalno in bi bil poseben poziv odveč. Iz lastnega nagiba začeli so pridno izdelovati — zlasti odlična je pomoč in podpora od naših gospa in mladencev — prepotrebna zimska oblačila. Da ne nastane preveliko razkosanje in se zlasti prepreči, da se ne izdeluje neporabno perilo in oblačila, je bilo potrebno, napraviti tudi tukaj red in namenu primerno uravnavati s pomočjo od strani naših gospa. Ob začetku šolskega leta je izdal namestnik kot predsednik dež. šolskega sveta okrajnim šolskim svetom navodila, kako se naj uporabi ženska šolska mladina za ročna dela v korist vojne oskrbe. Po teh navodilih se morajo šolske dekleta v urah za ročna dela brez ozira na učni red poučevati v izdelovanju toplih oblačil. Nadalje je naslovil namestnik na posamezne okrajne pomožne komiteje okrožnice, v katerih je v večjih krajih priporočal ustanovitev ženskih pomožnih odborov, ki naj bi v svojem delokrogu v prvi vrsti se bavili z izdelovanjem perila in toplih oblačil.

V Gradcu se je ženski pomožni odbor v gradu (sedaj Bürgergasse 2, staro vseučilišče) na zelo pohvale vreden način in z velikim uspehom trdil za nabavo perila in tople obleke. Na enak način delavna je bila tudi krajna skupina Gradec državne organizacije gospodinj na Avstrijskem. Prav velike zasluge si je pridobila gospa grofica Herberstein, ki te oskrbovalne akcije ni le v visoki meri, pospeševala s pridnim delom in s pomočjo, temveč tudi s precejšnjimi denarnimi darovi. Obsežno in tudi zelo uspešno je nabirala posredovalnica vojno-oskrbnega urada v Gradcu, Spörgasse 29.

Ker postaja pomanjkanje volne in težkoča pri dobavi volne vedno bolj občutna, je bilo treba kupiti volno na debelo in pri uporabi razpoložljive volne skrajno varčno gospodariti. Da se doseže pri tem enotno postopanje, si je namestnik prizadeval, da združi vsa podjetja, ki imajo namen, oskrbovati naše vojake s perilom in toplo obleko, v jedno mesto. Njegov trud je imel tudi zaželen uspeh. Pod predsedništvom namestnika se je sestal večji komite, kateremu pripadajo njena ekselence grofica Clary und Aldringen, grofica Herberstein, gospa prof. Ebner, gospa dr. fil. Touaillon iz Stainza, zastopnice ženskega pomožnega odbora v c. kr. gradu, krajne skupine Gradec državne organizacije gospodinj na Avstrijskem; nadalje so se udeležili teh posvetovanj: eden odposlanec c. in k. vojaškega poveljstva, zastopniki dež. šolskega sveta, obrtnega nadzorništva, namestništva itd. Ta komite je določil smer, v kateri se bode vršilo delovanje in je sklenil ustanoviti pod pokroviteljstvom njene ekselence grofice Clary und Aldringen zimske oskrbovalnice c. kr. namestništva. Sporazumelo se je tudi s posredovalnico vojno-oskrbnega urada Gradec, Spörgasse 29. Na novo ustanovljeni oskrbovalnici je nakazalo namestništvo potrebne prostore v poslopiju starega vseučilišča, Bürgergasse 2. Opravila zimske oskrbovalnice bode izvrševal pod vodstvom grofice Clary poslovni komite pod soudeležbo podpolkovnika pl. Bratanitsch kot odposlanca c. in k. vojaškega poveljstva in enega namestniškega uradnika.

Ta zimska oskrbovalnica namestništva je zdaj oficijelno zbirališče za nabavo perila in tople obleke za vojake in združuje — kar se tiče perila in tople obleke — vsa v tej smeri do sedaj dejalna stremjenja.

Darovi na perilu, topli obleki, volni itd., se oddajajo tedaj pri zimski oskrbovalnici c. kr. namestništva, Gradec, Bürgergasse 2. Poštni in železniški naslov se glasi: Rudeči križ, Gradec, c. kr. grad. Zimska oskrbovalnica c. kr. namestništva.

Ker je po bojni pošti mnogokrat težko mogoče, dostaviti posamezne zavojke izrečno določenim vojakom, je prevzelo to mesto tudi nalogo, da po krdelih zloži in odpošlje doposlano in gotovim vojakom namenjeno perilo in oblačila ter na ta način, v kolikor je sploh to mogoče, povzroči, da vsak vojak tudi v resnici to dobi, kar mu je odmenjeno. Za to je pa le potrebno, da se na darovane stvari pripnejo listki, na katere se mora določno napisati ime, šarža, polk in stotnija (baterija, eskadron) naslovljenca.

Če se darovi pošljejo po pošti, se mora na zavojke razven naslova: Rudeči križ, Gradec, c. in k. grad (Zimska oskrbovalnica namestništva) pripisati še nadpis: Poštnine prosto, vojaškopodpiralna stvar ter ime odpošiljatelja.

Seveda se nikakor ne more z gotovostjo jamčiti, da se bodejo reči pravilno dostavile. Če bi bila dostavitev iz kateregakoli vzroka nemogoča, se bodo

naklonili ljudomili darovi drugim vojakom. Na odpošiljatelje se ne bodo vračali.

Na morju.

Nemška križarka „Emden“ potopila eno rusko in eno francosko vojno ladjo.

Lipsko, 30. oktobra.

Iz Tokija se javlja: Nemška križarka „Emden“ je potopila v pristanišču Pulo-Pinang rusko križarko „Zencug“ in eno francosko torpedovko.

Križarka „Emden“, ki je imela poprej tri dimnike, si je še napravila četrtega, da bi jo sovražne ladje ne spoznale. Le na ta način se je mogla približati sovražni ladji in jih potopiti.

Otok, pred katerim je potopila sovražni ladji, se nahaja na zahodni obali polotoka Malakka v južno-izhodni Aziji in je v oblasti Angležev.

Boji za nemško trdnjavo Tsingtau.

Pariz, 29. oktobra.

„Agence Havas“ javlja iz Tokija: Japonska križarka „Tsitose“ je dne 18. in dne 19. oktobra odbila napade dveh nemških vojnih ladij in jih zapodila nazaj v pristanišče Tsingtau. Slabo vreme ovira takojšnji napad na trdnjavo. Neprestano obstreljevanje je prizadajalo nemški trdnjavi Tsingtau težke izgube.

Za vojake-kadilce.

V mnogoštevilnih zasebnih pismih obžalujejo naši spodnještajerski vojaki, da na bojišču ni dobiti, kar bi v prostih urah imeli najrajši: cigarete, smotke, tobak, pipe, vžgalice itd. Bogata mesta in imoviti stanovi nabirajo vsepovsod za svoje vojake takih darov. Ne dopustimo, da bi naši spodnještajerski mladeniči in možje ne imeli tega, kar imajo drugi! Zato prosimo, da se po naših mestih, trgih in vaseh nabirajo za spodnještajerske vojake na bojišču, a tudi v bolnicah: cigarete, smotke, tobak, pipe, vžgalice ali pa tudi denar, s katerim se omislijo omenjeni predmeti. Vsak dar je dobrodošel!

Kar se nabere, naj se vpošlje na eno izmed podpisanih uredništev!

Nadalje so v ta namen darovali: Gospa Bogomila Pauer v Braslovčah veliko možino cigaret, č. g. Ivan Vogrinc, kaplan v Braslovčah 1000 cigaret, Gospica Tončka Hrašovec v Mariboru 300 cigaret in gđ. Ludmila Polanec dve skatliji cigaret.

Uredništvo „Straže“. — Uredništvo „Slov. Gospodarja“. — Maribor.

Kako umira francoski katoliški duhovnik na bojišču.

Kako umira na bojišču francoski katoliški duhovnik s tornistrom na hrbtu, je čitali v zapiskih, napisanih s svinčnikom, v bojih ob reki Marne dne 8. septembra padlega francoskega duhovnika škofije Lucon, ki se je udeležil bitke kot vojak 93. francoskega pešpolka in katerega je zadela krogla v stegno, sledeče: „Moj dragi! Ko boste čitali te vrstice, (datirane so bile z dne 9. septembra), bom že v nebesih, ali pa me bodo prenesli usmiljeni ljudje z bojišča v bolnišnico. Včeraj, dne 8. septembra, je hotela božja previdnost, da sem padel na bojišču. Na tistem mestu se nahajam še tudi sedaj, in če smem rabiti zelo nevredno primero s svojim Zveličarjem, pribit sem na svoj križ, da ne morem premakniti noge niti za eden milimeter. Če se nič ne ganem, ne čutim skoraj nobene bolečine, toda žeja me grozi. Moj pogum je nestr, nimam nobenega strahu. Molim pred svetim razpelom in pričakujem voljo božjo. Vi veste, da sem pred odhodom žrtvoval svoje življenje in to svoje žrtvovanje sem od včeraj zjutraj večkrat ponovil. Smrti se ne bojim. Vidim jo v tem trenutku preveč blizu pred seboj. Nima nič strašnega na sebi, ona prinaša zveličanje. Vi pa, lepo prosim, uklonite se z veseljem volji božji. Težko mi je, da Vas moram zapustiti, toda videl Vas bom prav kmalu...“

Duhovnik-vojak ni več mogel skončati pisma, izdihnil je poprej svojo junaško dušo.

Življenje v strelskih jarkih.

Vojni poročevalec Scheuermann slika v svojem zadnjem poročilu precej obširno življenje vojakov v strelskih jarkih na francoskem bojišču. Vojaki so se v strelskih jarkih uredili čisto po domače in so spravili v jarke celo tudi divane in naslanjače. Povsod je poskrbljeno za slama ležišča in pokrivala. Zelo skrbno so prirejene priprave za kuho, pri čemur je treba gledati na to, da dim ne izdaja, kje se nahajajo vojaki. Nemci so spravili celo klavirje v strelske jarke. Neki učitelj klavirja iz Porenščine je igral klavir v najhujšem ognju in ni izgubil takta

ni tedaj, ko je drobec šrapnela opraskal glasovir. Vkljub resnemu položaju so vojaki razpoloženi kar najbolje. Francoski strelski jarki so tupatam oddaljeni komaj po 40 do 50 m. Med poldnevom in dvema je navadno, kakor bi se dogovorili, na obeh straneh premor. Poročevalec zatrjuje, da se na obeh straneh ozirajo na razne druge človeške potrebe. Če hoče kdo iz gotovih človeških vzrokov za nekaj časa izginiti iz jarka, dvigne puškino kopito, in takoj nastane premor. Navadno odide tedaj tudi od sovražnikov kdo iz jarka koj nekak talec. — Kakor je videti, še vojne ne bo tako kmalu konec, kajti sčasoma pride še tako daleč, da si bodo sovražniki začeli opoldne hoditi drug k drugemu na obed, zvečer pa na večerjo, in si določijo potem za boj po par ur na dan, kakor mi civilisti za partijo šaha ali „tresette.“ Na zadnje, ko bo sklenjen mir, ne bodo niti hoteli več domov, ker jim bo preprijetno v — strelskih jarkih.

Raznoterosti.

Duhovniška vest. Č. g. Anton Somrek, začasní kaplan v Rušah, pride za kaplana v Velenje.

Poljedelska visoka šola na Dunaju. Vpisovanje za zimsko učno dobo se vrši od 2. do 16. novembra. Predavanja pričnejo dne 7. prosinca 1915, ako tega ne preprečijo nepravilne zapreke in pa, ako se priglasi zakostno število slušateljev.

Vojvodinja Adelgunda Modeška je umrla dne 28. oktobra v Monakovem. Rajna je bila rojena bavarska princezinja, in nadvojvodinja avstrijska d'Este. Rojena je bila dne 30. marca 1842 ter poročena z dednim princem Francem Modeškim in nadvojvodom avstrijskim d'Este. Princ je bil šest let kralj „Franc V.“ Modeški. Ko se je osnovala združena Italija, je prišel modeški kralj ob svoje kraljestvo.

Španskemu kralju se je dne 26. oktobra rodil sin. To je peti otrok španske kraljeve dvojice.

Svarilo za posestnice in kmetice. Avstrijska državna katoliška ženska organizacija naš naproša, naj objavimo sledeče: Vse kmetice resno svarimo sedaj pred agenti in prekupei, ki izrabljajo sedanje hude čase ter poskušajo posestnice, katerih močje se nahajajo v vojski, ogolufati in za sramotno nizke cene od njih kupiti posestva. Prav tako naj se posestnice ne dajo pregovoriti, da bi prodale svojo živino, žito, sadje, sočivje in druge pridelke za vsako ceno; tudi ne, ako jih strašijo, ali jim morda celo grozijo, da bo sicer oblast te stvari vzela s silo. — Brezvestni agenti se vsiljujejo prav posebno ženam na srednjih in majhnih posestvih, pa tudi veleposestnicam ne dajo miru ter se hlinijo, da jih hočejo s prijateljsko pomočjo in z dobrimi sveti obvarovati škode. Svetujemo torej največjo previdnost v tem oziru! — Predsednica katoliške ženske organizacije za Štajersko: grofinja Helena Waldstein.

Oče in sin v bolnišnici. V neki budimpeštanski bolnišnici se je pred tednom dogodil sledeči nenavadni slučaj. V sobi šte. 5 je ležal težko ranjen vojak. Manjkala mu je spodnja čeljust in desna roka. Oboje je izgubil v bojih pri Marmaroš-Szigetu. Poleg njega je ležal starejši ranjenec, ki mu je pa manjkala desna noga in leva roka. Globoko, zamolklo zdihovanje se je slišalo iz te sobe. Nekega dne se je mlajši ranjenec nekoliko zavedel. Vzravnaval se je nekoliko in pogledal po svojem sosedu. Močno je uprl svoje oči v ranjenca. Naenkrat je omahnil nazaj in hudo kriknil. Starejši ranjenec vzdigne glavo, a tudi z enakim krikom omahne vznak. Spoznala sta drug drugega. Bila sta oče in sin. In dne 27. oktobra sta oba v teku ene ure izdahnila svoji junaki duši.

Krompirjev kruh je bil slabe žitne letine zelo v navadi, tudi zdaj stavijo nekateri peki v zmesni kruh malo krompirja, da ostane kruh bolj mehak in da je rahel. Prav pečen krompirjev kruh je okusen in zdrav. Testo se pripravi tako: Krompir skuha in zribaj. Lahko vzameš polovico moke in pa polovico krompirja, kvas napravi kakor navadno, zmešaj ta kvas in zribani krompir, zalij z vodo in zamesi. Voda ne sme biti prevroča, testo ne premehko, soli malo več kot za samo vodo. Zgneti testo, da bo lepo gladko in pusti ga vzhajati na toplem. Peč mora pa biti bolj vroča kakor za pšeničen kruh.

Beli kruh v Monakovem prepovedan. Generalno zapovedništvo v Monakovem je gostilničarjem prepovedalo, postrežati gostom z belim kruhom. Prodajati smejo samo črn kruh in le izjemoma tudi žemlje. Vzrok tej prepovedi je seveda ta, da ne bo zmanjkalo moke.

Maribor. V teku meseca oktobra je umrlo v tujdajšnjih vojaških bolnišnicah osem vojakov, ki so bili ranjeni na bojiščih. Pokopani so bili z vsemi vojaškimi častmi ob veliki udeležbi občinstva na mestnem pokopališču v Pobrežju, na častnem prostoru, ki je namenjen za umrle vojake. Omenimo pri tej priliki požrtvovalni trud in veliko skrb č. in kr. vojnega kurata g. Mihaela Umeka za ranjene in bolne vojake.

Oslušovec pri Ormožu. Blagajnik naše Mladeniške Zveze F. Horvat je poslal g. Jožetu Lahu iz Antwerpna, kjer je bil pridelen avstrijski motorni bateriji, dopisnico z dne 3. oktobra s sledečo vsebino: „Dragi tovariš! Mesto Antwerpen smo torej zavzeli. Bitka za mesto in trdnjavo je bila strašna. Angleži so precej dobro streljali. Vsak ped zemlje nas stane nebrojno žrtev. Danes smo naložili zopet

dva vlaka samih ranjencev. Solze so me oblijele, ko sem gledal ta raztrgana trupla. Če Bog da, se kmalu zopet vidimo. Pozdrav vsem! F. Horvat!“

Sv. Urban pri Mariboru. Slavnemu občinstvu se naznanja, da bo vodil tukajšnje gostilno od dne 1. novembra 1914 naprej zopet prejšnji dolgoletni gostilničar Henrik Smolnik.

Razna poročila.

Dunaj, 30. oktobra. Angleški listi lažejo, da zdravje našega cesarja ni ugodno. Vsa ta poročila so neresnična. Cesar se izobno počuti.

Sofija, 30. oktobra. Srbske komitaške čete zažigajo že tri dni bolgarske vasi v okrajih Dojran, Gevgeli in Skoplje.

Dunaj, 30. oktobra. Francoske ladje so se že zopet pojavile pred Kotorom. Obstreljevale so utrdbe Novigrad, Punta d' Ostro in naš podmorski čoln, a brez uspeha.

Kapstadt, 30. oktobra. Angleži bi se radi spravili z Buri. Poveljnik Angležev v Južni Afriki, general Hertzog, prijazno vabi burske voditelje, naj opustijo ustajo. V tem slučaju se jim odpusti kazen.

Atene, 31. oktobra. Iz Carigrada prihajajo poročila, da namerava Japonska napasti Turčijo.

Curih, 31. oktobra. Med Kitajsko in Japonsko je nastalo zelo napeto razmerje. Kitajsko-japonska pogajanja so se razbila.

Rim, 31. oktobra. Ministrstvo Salandra je dalo ostavo, ker so nastala nesporazumjenja radi novih vojnih zahtev.

Zadnja poročila, došla v pondeljek, 2. nov.

Maribor, dne 2. novembra.

Danes objavljeno turško poročilo nam razjasnjuje, kako je prišlo do spopada z Rusi. Turški odpor je bil izpeljan z veliko korajžjo. Vojske si še obe državi nista napovedali. Po resnih spopadih v Črnem morju tega pravzaprav ni več treba, dejstva sama govorijo, da se je vojska med Turčijo in Rusijo začela. Pač pa je Turčija izročila ruskemu, angleškemu in francoskemu poslaniku poštne liste. Ruski in angleški poslanik sta takoj odpotovala, francoski pa še-le včeraj, dne 1. novembra.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 30. oktobra.

Turška vlada je o spopadu med turškim in ruskim brodom v Črnem morju izdala sledeče uradno poročilo:

Ko je čisto majhen del turškega brodovja 27. in 28. oktobra imel v Črnem morju vaje, je rusko brodovje, ki je najprej zasledovalo turško brodovje in preprečilo vaje, kopirno dne 29. oktobra začelo sovražnosti ter napadlo turško brodovje. Tekom boja, ki se je nato razvil, je turško brodovje potopilo polagalca min, „Prut“, ladjo s 5000 tonami, ki je imela na króvu 700 min. Ena ruska torpedovka je bila močno poškodovana, en premogovni parnik je bil zajet. Torpedo (naboj), ki ga je sprožil turški rušilec torpedovk, „Ghairat-i-Millije“, je potopil rusko torpedovko „Kubanec“, ki je imela 1100 ton. Drug torpedo, ki ga je sprožil rušilec torpedovk, „Muavaret-i-Millije“, je poškodoval drugo rusko obalno stražno ladjo. 30. častnikov in 72 mornarjev, ki so pripadali potopljenim in uničenim ladjam, je rešilo turško brodovje in jih ujetlo. Turško brodovje ni, hvala Bogu, trpelo nikakoršne škode. Boj se nadaljuje še vedno ugodno za naše brodovje. Turška vlada bo brezdvomno s skrajno odločnostjo protestirala proti temu činu sovražnosti, ki ga je naperilo rusko brodovje proti čisto majhnemu delu našega brodovja.

Najnovejše poročilo o rusko-turškem spopadu.

Carigrad, 31. oktobra.

Turška vlada je izdala sledeče uradno poročilo:

Iz izpovedi ujetih ruskih mornarjev ter dejstva, da je bil pri ruski bojni mornarici navzoč tudi ruski polagalec min, se sklepa, da so hoteli Rusi vohod v morsko ožino Bospor (pri Carigradu) zapreti z minami. Turško brodovje bi bilo, ako bi se Rusom posrečila ta nakana, razbito na dva dela in bi ga tako Rusi lahko popolnoma uničili.

Da se prepreči napad ruske mornarice na turško in ker je Rusija začela sovražnosti, ne da bi poprej napovedala vojsko, je turško brodovje zasledovalo rusko in jo razpršilo.

Turško brodovje je bombardiralo rusko mesto Sebastopol ter je uničilo v pristanišču mesta Novo-Rossijsk 50 skladišč za petrolej, 14 vojaških prevoz-

nih ladij, več skladišč žita in postajo za brezžične brzovaje.

Pred Odeso (rusko mesto ob severnem bregu Črnega morja) je turško brodovje potopilo rusko križarko, drugo rusko križarko je težko poškodovalo, tako da se je kmalu potopila. Tudi neka ladja, ki je bila uvrščena med ruske prostovoljne ladje, je uničena.

V Odesi in Sebastopolu so turške ladje zažgale pet skladišč za petrolej.

Italija postala nemirna.

Italija je bila zadnji čas vsa srečna. Zasedla je Valono ter se pripravljala, da zasede tudi Drač in Sv. Ivan Meduanski. V dokaz svoji moči je priredila zadnji teden sijajno parado vsega svojega vojnega brodovja. Tudi kralj je bil navzoč. Toda naekrat je bila parada ustavljena. Zakaj? V Črnem morju je padel prvi turški strel in tudi Italija je zatrepetala. Boji se namreč, da se bo bojaželjnost lotila tudi mohamedancev v Libiji, čeprav je Turčija obljubila, da ne bo bunič Libijcev.

Zmaga pri Turki in Starem-Samborju.

Dunaj, 1. novembra.

Na Rusko-Poljskem so se začeli novi boji. Napade na naše postojanke smo odbili, nekatera sovražna krčila razpršili.

Večdnevna krvava bitka v prostoru severoizhodno od Turke in južno od Starega Samborja se je včeraj končala s popolno zmago našega orožja. Sovražnik, ki je tukaj prodiral, je izgubil dve infanterijski diviziji in brigado strelcev. Pregnali smo ga iz vseh postojank.

Černovice branijo naše čete z uspehom. Artilerijski streli, ki so jih Rusi pošiljali na palačo grško-izhodnega nadškofa, niso naredili mnoge škode.

Uradno poročilo o prodiranju v Srbijo.

Dunaj, dne 1. novembra.

Poveljnik Potiorek razglša uradno: Naše čete, ki so našle pri Mačvi močne, a tudi z žicami zavarovane utrdbe, in so še-le pred dvema dnevoma prebile sovražno bojno črto pri Ravnu, so dosegle danes nove pomenljive uspehe. Čeprav so se Srbi branili obupno in čeprav je prodiranje v Mačvi radi močvirja zelo težavno, vendar so danes naše čete, ki so prekoračile Drino in Savo, v široki bojni črti prodrle v srbsko ozemlje ter zavzele kraje Črna bara, Banovo polje, Radenkovič, Glušci in Tebanovič.

Kako napredujejo Nemci.

Berolin, dne 1. novembra.

Glavni vojni stan obvešča uradno: V Belgiji so vsa podvzvetja otežkočena radi preplave, ki je nastala, ker so sovražniki razdrli tvornice pri Niuportu. Pri Ypernu so naše čete zopet napredovale. Dobili smo najmanj 600 ujetnikov in nekaj angleških topov.

Tudi čete, ki se bijejo zapadno od Lilla, so napredovale. Število ujetnikov pri Vailly-ju je naraslo na kakih 1500. Pri Verdunu in Toulu so se vršili le majhni spopadi.

Na severo-izhodu so se bojevale naše čete tudi včeraj z Rusi, a še ni prišlo do odločitve.

ČEVLJE

za moške ženske in otroke.
kakor tudi usnjate gamašne
in galošne najboljše kakovosti
prodaja doma in razpošilja po
najnižjih cenah veletrgovina

R. Stermecki v Celju št. 301

== Pšite po cenik. ==